

Voortgangsverslag
januari-juni 2019

Stichting Straatpastoraat Leiden

Voortgangsverslag
Stichting Straatpastoraat
Leiden
januari - juni 2019

Inhoudelijke verslaglegging
en miniatuurtjes:
Femke Post

Eindredactie:
Henriëtte van den Broek
en Ton Snepvangers

Vormgeving:
Ton Snepvangers

Tijdelijke opvang van daklozen in Oegstgeest

Ruud Sep

Oegstgeest * Een leegstaand gebouw van Rivierduinen achter het gemeentehuis van Oegstgeest wordt op korte termijn in gebruik genomen als opvang voor daklozen die wachten op een normale woning.

In eerste instantie worden mensen te wonen moment nog verblijft opvang van 1 in Leiden. Het gaat daarnaars en één O die allemaal op staan om binnenstandige woning krijgen. Afgesproken opvang maximaal tien bewoners in januari 2021. De gemeente moet morgen nemen over

Het voorstel van burgemeester wethouders is pas gistermaand openbaar gemaakt. Niet alleen voor de gemeentelijke vestiging van de opvang haastklus. De gemeente liepen weten dat er nog geen kende overeenkomst is met Rivierduinen. Maar

Miljoenen naar opvang in regio

Ruud Sep

Leiden * Leiden stelt een bedrag van vier miljoen euro beschikbaar om een begin te maken met de opvang van daklozen in de regiogemeenten. Leiden is als centrumgemeente op dit moment nog alleen verantwoordelijk voor beschermd wonen en

gin mee wordt gemaakt. De Leidse bijdrage komt uit een pot waarin de stad de afgelopen jaren het geld heeft gestort dat de gemeente overhield op het budget voor daklozenhulp. In die reserve zit zo'n tien miljoen euro. De zes miljoen die overblijft nadat geld beschikbaar is gesteld voor de regio, houdt Leiden achter de hand om toekomstige tegenvallers op te vangen

voor 1 februari volgend jaar opvangplekken komen voor alleenstaanden en gezinnen die nu nog deels terecht komen in de Leidse daklozenopvang van De Binnenvest. Die datum staat wel zwart op wit, maar is niet zo hard omdat De Binnenvest op dat moment nog de mogelijkheid heeft om extra opvangcapaciteit te regelen in gebouw C op het Nuon-terrein. De kans is sowieso al aanwezig dat gebouw C de komende maanden weer open gaat, zeker als

de verantwoordelijk wethouder de regio, wordt onder andere gesproken dat de Leidse Duin- en Bollenstreek en de Veenstreek voor 1 januari 2021 tien 'scheve huisjes' neerzetten 'permanente huisvesting' voor quante bezoekers van schappelijke opvang die niet zijn om zonder overlast te wonen in een reguliere woonwoning.

De Duin- en Bollenstreek per 1 december van dit jaar worden in de regio. De Binnenvest kunnen. De Nieuwe Energie biedt vanaf 2021 een permanente begeleiding

Dakloze prins duikt weer op bij het station

Annalaura Molducci

te worden. „Hij heeft natuurlijk geen leven op straat.”

Meneer Ibrahim

Meneer Ibrahim zit al een tijdje op een tuinstoel bij het station. Ik spreek hem aan en stel me voor als de nieuwe straatpastor. We hebben die eerste keer een leuk gesprekje.

Als ik hem daarna zie ga ik steeds naar hem toe en maken we een praatje over het weer of over hoe hij zich voelt. Een van die gesprekken sluit ik af met 'ik moet nu weg, ik moet nog naar een andere dakloze toe'.

Als ik hem de volgende keer zie, draait hij zijn hoofd van me af. Ik ga naar hem toe en spreek hem vriendelijk aan. Hij blijkt boos op me te zijn. Door te zeggen dat ik naar een andere dakloze toe moest, heb ik hem niet het respect gegeven wat hem toekomt, omdat hij een van de enige echte daklozen in Leiden is. Hij is een van de weinigen die buiten slaapt, de rest slaapt allemaal in de opvang, daarom zijn zij geen echte daklozen.

Ik verontschuldig me, zeg dat het me spijt dat ik hem gekwetst heb, maar dat dat niet mijn bedoeling was. Maar dat maakt hem alleen nog maar bozer. Ik besluit hem een tijdje met rust te laten.

Na drie weken zie ik hem weer in het station op Eerste Kerstdag, ik ga naar hem toe alsof er niets gebeurd is. Maar hij is nog steeds boos, zegt dat hij me de vorige keer gezegd heeft nooit meer terug te komen. Hij pakt zijn spullen en loopt bij me weg.

Zelfs met Kerst gaat het leven van een straatpastor niet altijd over rozen.

Voor u ligt het voortgangsverslag van het werk van het straatpastoraat in het eerste half jaar van 2019. Met dit verslag willen we een beeld geven van de werkzaamheden van het Leidse straatpastoraat en een beeld schetsen van de leefwereld en problemen van dak- en thuislozen en hoe zij daarbij door het straatpastoraat worden ondersteund.

Het was een mooi half jaar waarin de nieuwe straatpastor haar draai heeft kunnen vinden in Leiden en het Leidse straatpastoraat. Het was een drukke tijd met veel ontmoetingen, intensieve gesprekken en mooie momenten.

Context

Onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek wijst uit dat het aantal daklozen in ons land nog steeds stijgt. Dit blijkt ook uit een onderzoek naar het aantal daklozen en de oorzaken van dakloosheid van DSP-groep in 2018.

Cijfers

Volgens de laatste cijfers zijn er 380 geregistreerde daklozen in Leiden. De groep ongeregistreerden die geen contact heeft gehad met De Binnenvest schatten wij op ca. 200.

Jongeren

Het aantal jongeren dat dakloos is blijkt te groeien. Volgens het rapport van DSP-groep, een bureau voor beleidsonderzoek, hebben veel van hen licht verstandelijke beperkingen en/of psychische problemen.

Paul Blokhuis, Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een actieprogramma opgesteld om het aantal dakloze jongeren terug te dringen. Het actieplan zet in op goede begeleiding van dakloze jongeren door hen te koppelen aan één hulpverlener die hen helpt om hun weg te vinden in het zorglandschap en zo de oorzaak van hun dakloosheid op te lossen. Het actieplan wordt geïmplementeerd in een aantal pilotgemeenten, waaronder Leiden.

Het uiteindelijke doel van dit actieprogramma is om het aantal dakloze jongeren 100 procent te verminderen.

Decentralisering

De decentralisering van de zorg zorgt ook voor veel veranderingen in de maatschappelijke opvang. Daklozen uit Leiden en omgeving worden nu grotendeels opgevangen in Leiden. Vanaf 2021 zullen de randgemeenten echter zelf verantwoordelijk zijn voor het opvangen van de daklozen uit die gemeenten. Hierdoor zijn de randgemeenten steeds meer bezig met het opzetten van eigen opvanglocaties om de daklozen uit hun gemeente op te vangen.

Netwerk

Dit eerste half jaar van de straatpastor stond in het teken van ontmoeting. Zowel met de stad Leiden als met alle organisaties die er werkzaam zijn.

De maatschappelijke opvang

Een maatschappelijk werkster van De Binnenvest nodigde straatpastor Femke Post uit om kennis te maken met het team.

Ze schoof aan bij een overleg van het Ministerie van lokale predikanten van de PKN en woonde de jaarvergadering van de Raad van Kerken bij waarbij ze kennis maakte met een aantal voorgangers vanuit andere de Leidse kerken.

De cliëntenraad van de Binnenvest nodigde haar uit om zichzelf voor te stellen en kreeg de gelegenheid om vragen te stellen over haar werk.

Jeugdzorg

Femke maakte vervolgens kennis met jeugdzorgorganisatie Cardea en sloot aan bij het Doorbrekers-overleg dat door deze instelling georganiseerd wordt.

De contacten met de sociale wijkteams werden onderhouden en die bleken ook altijd bereikbaar voor overleg of vragen.

Vluchtelingenopvang

Er werd een bezoek gebracht aan de Bed, Bad en Broodvoorziening om kennis te maken met de bewoners.

In de buurt

Door een wijkagent werd de straatpastor uitgenodigd om deel te nemen aan het Buurtkaderoverleg waarin ze kennismaakte met een aantal agenten en de vertegenwoordigers van de verschillende wijkverenigingen van Leiden.

Landelijk collegiaal

DAK, het landelijk orgaan voor inloophuizen, buurthuizen en straatpastores, organiseerde een dag in Utrecht. Een uitgelezen kans om kennis te maken met de andere straatpastores die werkzaam zijn in Nederland.

Door al deze ontmoetingen en verwelkomingen heeft Femke al een aardig beeld gekregen van de instanties die aanwezig zijn in Leiden waar ze zo nodig hulp kan inroepen en mensen naar kan doorverwijzen.

Pastoraat

Zoals de naam al zegt, is het pastoraat de basis van het werk van een straatpastor. Dat vindt op verschillende manieren plaats. Wekelijks worden de opvang in de Nieuwe Energie en het Sociaal Pension bezocht. Door hier regelmatig aanwezig te zijn en mensen aan te spreken, ontstaan al snel goede contacten. Die vaak resulteren vaak in wat meer persoonlijke gesprekken.

Bouwen aan vertrouwen

De gesprekken zijn heel uiteenlopend van karakter. Soms blijft het grotendeels beperkt tot het weer of word je als straatpastor betrokken bij de aparte vorm van humor van mensen die in de opvang verblijven. Maar een enkele keer voeren de gesprekken ook naar de moeilijke kanten van het dakloze bestaan en alle problemen die daarbij horen.

Een dag met een gouden randje

Een bijzondere dag was de dag waarop pastor Femke Post van 9 uur tot 21.30 uur in de opvang in de Nieuwe Energie verbleef.

In de ochtend meldde ze zich bij de groepswerker om een keer te ervaren hoe een dag voor de daklozen die in de opvang verblijven er zoal uitziet. Het was een dag waarop ze de kans had veel gesprekken te voeren met zowel daklozen als maatschappelijk werkers en groepswerkers in de opvang. De dag vloog om.

Pastor aan huis

Door mensen die al langer contact hebben met het Straatpastoraat en inmiddels een huis hebben, word je als straatpastor soms uitgenodigd bij hen thuis. Daar wordt je altijd warm ontvangen. Ook in een omgeving van begeleid wonen houden we contact en zij weten het straatpastoraat nog steeds te vinden als zij ergens tegenaan lopen of een luisterend oor nodig hebben.

Op straat

Met name op straat uiteraard, spreekt de pastor daklozen aan of wordt ze zelf aan haar vestje getrokken.

Het zijn soms vluchtige ontmoetingen en korte gesprekken, maar soms ontstaat er onverwacht toch ook een dieper contact en ben je voor je het weet langere tijd met elkaar in gesprek.

Dat maakt het werk van een straatpastor ook zo verrassend onvoorspelbaar. Voor je het weet, word je het leven van een ander ingetrokken en deel je de angst en onzekerheden van iemand die je vooraf nauwelijks kende.

THOMAS

Ik leer Thomas kennen tijdens mijn eerste bezoek aan de Nieuwe Energie. Hij staat achter de balie als ik een kop thee pak. Ik stel me voor en we raken aan de praat.

Tomas vertelt me dat hij een dochter van 9 heeft, maar dat hij haar al een paar maanden niet heeft gezien, daar heeft hij het erg moeilijk mee. Hij mag zijn dochter niet zien omdat hij verschillende drugs gebruikt. Hij hoopt dat hij zijn dochter weer mag zien als hij is afgekickt.

Steeds als ik daarna in de opvang kom, maken we even een praatje en vertelt Tomas me over de vorderingen met zijn dochter en zijn behandeling. Het is mooi om te zien hoe hij steeds weer vooruit gaat.

Van helemaal geen contact met zijn dochter gaat hij naar een whatsapp berichtje sturen, daarna een brief en vervolgens geeft hij haar een cadeautje voor haar verjaardag.

Ook in het afbouwen van zijn drugsgebruik maakt hij vorderingen, hoewel dit met vallen en opstaan gaat. Het lukt hem een paar weken om clean te blijven, maar heeft dan toch weer een terugval. Dan lukt het hem weer een paar weken en heeft hij weer een terugval.

Het is lastig om niet meer te gebruiken in een omgeving als de maatschappelijke opvang waarin andere mensen vaak nog wel gebruiken.

Daarom besluit hij naar een kliniek te gaan om volledig af te kicken en nieuwe structuur in zijn leven aan te brengen. Ook nu houden we contact.

Financiële ondersteuning

Het straatpastoraat biedt zelf geen financiële steun, maar kan soms wel helpen om acute financiële problemen op te lossen. Eind maart werd de pastor door een ex-dakloze, die nog steeds de vieringen van het straatpastoraat bezoekt, gevraagd om hulp bij de betaling van een energierekening. Femke Post vroeg steun aan Stichting Urgente Noden. Zij betaalden de rekening en wisten het probleem adequaat op te lossen.

Vieringen

Iedere laatste zondag van de maand vindt er een viering plaats die gehouden wordt in het Atrium van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Hierbij mochten we in de afgelopen maanden tussen de 15 en 25 mensen per viering verwelkomen.

De vieringen hebben een informeel karakter. Iedereen krijgt de kans iets te zeggen over de Bijbelpassage die in de viering centraal staat en aan iedereen wordt persoonlijk gevraagd of ze ergens voor willen bidden. Het zijn fijne samenkomsten die altijd eindigen met een kopje koffie en wat lekkers. Bij de vieringen zijn ook altijd vrijwilligers aanwezig. Op dit moment zijn er zes vrijwilligers actief.

Wat een verwennerij

In januari werden we voor de viering op een lunch getraakteerd, georganiseerd door leden van Crossroads Den Haag. De vrijwilligers waren door Present aan het straatpastoraat gekoppeld. Na een uur voorbereiden zetten de vrijwilligers een feestmaal op tafel, er was aan alles gedacht. Ze brachten zelfgemaakte soep mee, broodjes, melk en allerlei soorten beleg. Voor ieder wat wils! De bezoekers van de viering hebben genoten van de lunch en het gezelschap van de vrijwilligers.

Gespreksviering

De Paasviering kreeg een iets ander karakter dan de andere vieringen, we hadden een gespreksviering.

In plaats van een setting waarbij de pastor vooraan staat, de bezoekers zitten en de pastor het meest aan het woord is, werd het een viering waarbij iedereen aan het woord kon zijn.

We namen allemaal plaats rond een grote tafel en nadat we de Bijbelpassage gelezen hadden, kreeg iedereen de kans hierop te reageren.

Het was een bijzondere variatie op de vertrouwde viering, dus het was ook wel even wennen voor sommige bezoekers.

Gespreksgroep

In het nieuwe jaar is de gespreksgroep die ooit startte onder de vleugels van pastor Folly Hemrica, door haar opvolgster Femke Post in een iets ander jasje voortgezet.

Femke maakt gebruik van kaarten met vragen en thema's van het oude KRO-programma 'de Wandeling'. Aan de hand van enkele vragen wordt er samen gesproken over onderwerpen die onder meer raken aan God, moeilijke momenten in het leven, vriendschap en de dood.

Er doen op dit moment zo'n zes mensen mee aan de gespreksgroep. Ze komen stuk voor stuk graag naar de groep toe en ervaren een band met de anderen.

Eén van de deelnemers vertelt me tijdens een van de bijeenkomsten wat de gespreksgroep voor haar betekent: "Je hebt hier de vrijheid om over alles te praten. Niets is zo slecht dat het niet goed is voor deze bijeenkomst".

En dat klopt, tijdens onze gespreksgroep kunnen we over alle onderwerpen praten die de deelnemers willen inbrengen. De ene keer gaat het over luchtige onderwerpen, de andere keer over de zware dingen in het leven.

Het is mooi te zien hoe de deelnemers van de groep elkaar spontaan bijstaan en ondersteunen bij problemen.

BESCHIEDEN

Als ik in januari bij het station op de bus naar huis sta te wachten, komt er een man naar me toe.

Ik heb hem al een paar minuten zien rondlopen, hij spreekt veel mensen aan, maar bijna niemand reageert. De meesten kijken niet op van hun telefoon als hij hen aanspreekt of zeggen botweg 'nee' tegen hem.

Dan komt hij naar mij toe. Hij vertelt me dat hij dakloos is en vraagt of hij geld mag hebben. Ik vertel hem dat ik nooit geld geef op straat en vraag hem wat hij met het geld wil gaan doen. Hij vertelt me dat hij het koud heeft en dat hij wat te eten wil gaan kopen. 'Prima', zeg ik, 'waar heb je zin in?'. Hij wil graag frietjes gaan eten.

We lopen naar de overkant en gaan het restaurant binnen om samen wat friet te kopen. Als hij zijn bestelling doet, vraagt de vrouw achter de toonbank of hij een grote of een klein portie frietjes wil. Hij kijkt wat voorzichtig in mijn richting en bestelt een klein portie. 'Maak er maar een grote van', zeg ik prompt, wend mijn blik naar mijn gast en zeg ter toelichting: 'je zei toch dat je honger had?' Hij glimlacht dankbaar.

Zo vaak afgewezen worden en zo hard moeten werken voor een beetje menselijk contact. Eindelijk iets te eten te krijgen en dan toch nog zo bescheiden zijn. Is dat niet geweldig?

Bijzondere werkzaamheden

'Hoezo vreemd?'

Een groep van 8 jongeren van het Leonardo college heeft het werk van het straatpastoraat leren kennen in het kader van het project 'Hoezo Vreemd' dat georganiseerd werd door het diaconaal jongerenproject M25 Leiden Regio.

De jongeren kregen een middag uitleg over wat het straatpastoraat doet voor daklozen in Leiden en over de achtergronden van dakloosheid in het algemeen. De jongeren kregen alle ruimte om vragen te stellen.

Een week later kwamen de jongeren terug voor een interview met twee mensen uit de doelgroep. Dat is toch even grenzen verleggen, want zo'n gesprek heb je als jongere niet iedere dag.

Stamppotdiner

Op 11 februari 2019 werd er door M25 Leiden een stamppotdiner georganiseerd bij het Inloophuis Psychiatrie, waar ook de straatpastor bij aanwezig was.

Het was een gezellige avond waar veel gasten op af kwamen om van de stamppot te genieten. Een leuke gelegenheid voor Femke Post om de mensen die het inloophuis bezoeken spelenderwijs beter te leren kennen.

Beautydag

Op vrijdagmiddag 15 maart 2019 organiseerde het straatpastoraat in samenwerking met M25 weer de traditionele Beautydag voor dak- en thuisloze dames in De Bakkerij. We werden daarbij geholpen door negen M25-deelnemers, leerlingen van HAVO-4 van het Kalsbeek College uit Woerden, die daarmee hun maatschappelijk stage afsloten.

Er kwamen 13 dames naar De Bakkerij, waaronder een aantal dat ook de maandelijkse viering van het Straatpastoraat bezoekt. Na de lunch werden de dames, als zij dat wilden, geknipt door twee enthousiaste kapsters. In de twee spreekkamers van De Bakkerij werden door de twee meisjes uit de klas met veel flair ontspannende maskertjes aangebracht, met als resultaat een heerlijke zachte huid.

Daarna was het tijd voor de make-up. Helaas kwam het bericht dat de visagiste met autopech stond en niet meer op tijd zou komen. Geen nood: een van de dames kon óók opmaken en bood aan om het werk over te nemen! Dus iedereen zag er tóch prachtig uit. Tot slot konden de dames kiezen uit allerlei kleuren nagellak, die door de straatpastor vakkundig werd aangebracht.

Iedere gast kreeg dan ook een foto van het resultaat! Na koffie en thee met taart ging iedereen met een bon van de Etos opgewekt naar buiten

Straatpastor Femke Post

Postadres:
Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

M: 06-28109931
E: pastor@straatpastoraatleiden.nl
W: www.straatpastoraatleiden.nl

Bestuur Stichting Straatpastoraat Leiden:

Bert Verweij (voorzitter)
Henriëtte van den Broek (secretaris)
Ber Langezaal (penningmeester)
Ton Snepvangers (lid)

Contactadres:
Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

E: secr@straatpastoraatleiden.nl

Bankrekeningnummer
NL21 TRIO 0390.4908.14 (Triodosbank)

Stichting Straatpastoraat Leiden

Mede mogelijk gemaakt door:

**VOGELGEZANG
FOUNDATION**

**STICHTING
ROTTERDAM**

**LEIDSCHER MAATSCHAPPIJ
VAN WELDADIGHEID**

FOUNDATION®